

ÚSTAV URBANIZMU A ÚZEMNÉHO PLÁNOVANIA 2008 - 2012

Ústav urbanizmu a územného plánovania (ÚUÚP) má v štruktúre fakulty architektúry špecifické postavenie, ktoré vyplýva zo skutočnosti, že v rámci odboru architektúra a urbanizmus ústav garantuje akreditované študijné programy 2. a 3. stupňa urbanizmus. Ústav v dnešnej podobe vznikol v roku 2007. **Top 10 výkonov je zvýraznených červenou.**

1. HLAVNÝ VÝSLEDOK ÚSTAVU

Je ním jednoznačne **akceptácia obsahu študijného programu „urbanizmus 2. stupňa“ ako podmienky pre vydanie notifikácie v Bruseli 2009.** Tým boli pre slobodný pohyb osôb v rámci EÚ akceptovaní absolventi FA STU v študijnom programe urbanizmus 2. stupňa. Na príprave prezentácie profilu štúdia sa podieľali garanti štúdia Ľ. Vitková a B. Kováč, priamo v Bruseli žiadosť úspešne prezentovala a obhájila Ľ. Vitková.

2. VEDECKO – VÝSKUMNÁ A PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ

V rokoch 2008 – 2012 má ústav registrovaných celkove **260 bibliografických výstupov** v štruktúre : AAB 4; ABD 7; ADC 1; ADE 2; ADF 8; AED 19; AEE 5; AEF 3; AFA 1; AFB 2; AFC 12; AFD 25; AFG 6; AFH 2; AFK 3; AFL 1; AGI 1; BDE 2; BDF 97; BEC 10; BEE 2; BEF 8 ; CAB 1; CEC 1; CGD 1. Na VaV a publikačnú činnosť sú zaznamenané za sledované obdobie celkove **3 citácie v zahraničných a 14+1 v domácich publikáciách** (neregistrované v citačných indexoch). Vysoký počet záznamov v odborných časopisoch a zborníkoch je daný skutočnosťou, že urbanizmus a územné plánovanie sú súčasne praktickými disciplínami a je prirodzenou črtou odboru prispievať k riešeniu vecí verejných aj spôsobmi prístupnými širšej odbornej verejnosti. Najvýznamnejšie publikačné výstupy sú priamo spojené s vedeckou a výskumnou činnosťou ústavu, ktorá sa zamerala na otázky intenzity a efektivity využívania územia, na problematiku verejných priestorov a na metodické otázky urbanistickej tvorby a územného plánovania.

V oblasti vedecko-výskumnej činnosti dominoval **projekt VEGA Efektívnosť a únosnosť intenzity využitia územia slovenských miest a obcí** (ved. projektu Ľ. Vitková) [1]. Výsledky vedúca projektu priebežne publikovala v recenzovaných vedeckých zborníkoch a monografiách a na vedeckých konferenciách. Jedným z výstupov projektu je **vedecká monografia Intenzita využitia územia slovenských sídiel** [2]. Jednotlivé kapitoly publikácie sú zamerané na otázky :

- strategického plánovania a jeho vplyvu na efektívnosť urbanistických štruktúr a na posilňovanie

- interakcie medzi strategickým a územným plánovaním,
- efektívnosti a únosnosti využitia vidieckych sídiel a problematiku formovania ich ďalšieho územného rozvoja, osobitne na sídla ležiace v záujmovom území ťažisk osídlenia alebo mestskej časti s vidieckym charakterom,
  - vývoja a aktuálnych tendencií rezidenčnej suburbanizácie s prípadovou štúdiou MČ Bratislava - Záhorská Bystrica
  - urbanity našich miest na základe posudzovania a hodnotenia dosahovaných významových, demografických a sociologických charakteristík jednotlivých sídiel, porovnávania ich veľkostných a obsahových ukazovateľov, hodnôt efektivity a únosnosti pri využití územia; evaluácia sídiel vykonaná v zmysle takéhoto hodnotenia môže tvoriť podklad pre vznik kritérií pre získanie mestského štatútu,
  - špecifík efektívnosti rozvoja sídiel so špeciálnym režimom kúpeľných miest,
  - vplyvu nosných mestských komunikácií na urbanistickú štruktúru miest,
  - atribútov kvality a využitia vnútorného mesta a jeho mentálneho vymedzenia a na utváranie obrazu urbánneho prostredia,
  - kompozičných problémov mesta a priestorových prejavom ako prejavov organickej a zmyslovej podstaty mesta

V súčasnosti sú v príprave ďalšie dva publikačné výstupy v podobe monografií, ktoré nadviažu na výsledky projektu (L. Vitková a B. Kováč s J. Komrskom).

Predpolím tohto grantu je **zborník vedeckých štúdií *Kvantitatívne parametre urbanistických štruktúr*** [3], podporená z projektov ESF „Podpora rastu vedomostí a ľudského potenciálu pre zvládnutie budúcich zmien v rozšírenej Európe vo vzťahu k rozvoju potenciálu územia Bratislavského regiónu“. Na príkladoch európskych miest (Marseille, Zürich, Cambridge, Dublin a osobitne Graz) sa preukazujú spôsoby uplatnenia stratégie kompaktného rozvoja. Hong Kong sa uvádza ako príklad s extrémnymi hodnotami intenzity využitia územia. Rozborom troch modelových území v Bratislave sa porovnáva dosahovaná miera polyfunkcie a intenzity využitia územia vzhľadom ku hodnotám požadovaným v územnom pláne mesta. Metodika uplatnenia intenzity využitia územia v územných plánoch vybraných miest je preukázaná na príklade Grazu, Brna, Berlína a Zürichu. V prípade zmiešaných území sa intenzita využitia územia sleduje na príkladoch polyfunkčných komplexov, kde sú stanovené parametre veľkosti a efektívnosti zmiešavania funkcií a regulatívy pre polyfunkčné územia v závislosti na lokalizácii osobitne v jadre a osobitne mimo jadra vnútorného mesta. Ako jeden z nástrojov podporujúcich polyfunkčnosť sa uvádza princíp uplatňovania kompenzačných „bonusov“. Sledovanie intenzity sa ďalej zameriava na obytnú zónu, kde sa zachovanie kvality prostredia pri vyššej hustote dosahuje najmä kompaktnosťou a vyššou hĺbkou zástavby a optimalizáciou uličného profilu a vnútra blokového priestoru. Protikladnou požiadavkou

zvyšovania intenzity sú zvyšujúce sa nároky na zeleň. Na príklade projektu Ecocity sa poukazuje na nový prístup k hodnoteniu dostatku vegetácie a to sledovaním optimálnej dostupnosti parkov a zvyšovaním podielu vegetácie najmä na zastavaných plochách. Sleduje sa tiež zvyšovanie schopnosti zastavaného územia zadržiavať zrážkovú vodu.

Projekt MŠ 1/3303/06 Klasické mesto, jeho istoty a stresory, (2006-2008, ved. riešiteľ S. Bašová, spoluriešitelia A. Sopiřová, A. Uřlandová, E. Nagy, M. Kollár). Nosnou líniou grantu bola vnútromestská štruktúra, ktorá stabilizuje svoju základňu predovšetkým v systéme ulíc, blokov a námestí. Dôraz bol sústredený na mesto a jeho proporcie, na mierku človeka, na vzťahy a priestorové potreby mestského spoločenstva, čo znamená posilnenie princípov klasického mesta. Overovanie týchto princípov na pevných základoch urbánnej stavby mesta, sa ukázalo kľúčovým pre východiská témy „istoty klasického mesta“. Neistota, problémy a negatívne tendencie centier miest sa stali tematickou bázou pre definovanie „stresorov“ a „city-syndrómov“ súčasného mesta. V rámci riešenia projektu bolo usporiadaných 5 konferencií, z toho dve v sledovanom období, publikačným výstupom sú zborníky z konferencií s medzinárodnou účasťou [4], [5].

FA STU bola jedným z partnerov **medzinárodného výskumného projektu Ecocity**, ktorý sa realizoval v rokoch 2002-2005 ako medzinárodný výskumný a rozvojový projekt EÚ. V zmysle plného názvu projektu *Ecocity - udržateľný rozvoj mesta podporovaný vhodnou dopravou* sa projekt venoval optimalizácii riešenia dopravy v sídlach. Cieľom projektu bolo dospieť

k vytvoreniu vzorov kompaktných a polyfunkčných štruktúr previazaných dopravnými systémami, ktoré spĺňajú kritériá environmentálnej prijateľnosti. Po ukončení projektu boli dosiahnuté výsledky s uvedením FA STU ako člena projektového tímu zhrnuté v publikácii *Book II. How to make it happen* (2008). **Vedecká monografia Plánovanie ekologických sídlisk** [6] prezentuje výstupy aplikácie projektu na modelovom území v Trnave. Vedecké výsledky projektu aplikoval ÚÚÚP v pedagogickom procese, experimentálne v urbanistickej tvorbe pre prax (pozri ďalej štúdiu Zlaté piesky) ako aj v metodickej a legislatívnej činnosti.

V **grante VEGA Nekonvenčné princípy a metódy exaktnej evaluácie transformačných procesov urbanistických štruktúr** [7], bolo využité zariadenie Laboratória modelovej simulácie a jeho súčasťou bola aj prezentácia a vystúpenie na zahraničnej konferencii (Drážďany).

Členovia ústavu participovali aj grantoch a projektoch iných inštitúcií.

V spolupráci Sociologickým ústavom SAV vznikol projekt **VEGA č. 2/012/08 Vývoj a rola endogénnych rozvojových potenciálov v malých vidieckych sídlach** (hl. riešiteľ Mgr. Ľ. Falt'an, PhD. spoluriešiteľka za ÚÚÚP A. Sopiřová, 2008-10) s cieľom zhodnotiť rozvojové predpoklady malých vidieckych sídiel do 500 obyvateľov v transformačnom období, vo sfére sociálno-spoločenského, hospodárskeho, kultúrneho infraštruktúrného, krajinno-ekologického a fyzického kapitálu. Pre analýzy sa vybrali obce v troch modelových situáciách, ktoré reprezentujú odlišné regionálne kontexty, v ktorých prebieha ich vývoj:

- malé vidiecke obce v suburbanizačnom zázemí veľkého mesta Bratislavy
- malé vidiecke obce v regióne silných investičných vstupov – región Žiliny
- malé vidiecke sídla v marginalizovaných regiónoch okresov Veľký Krtíš, Lučenec, Poltár

Analýzy boli zamerané na identifikáciu endogénnych a exogénnych potenciálov ako dôležitých východiskových faktorov možných rozvojových, stagnačných alebo úpadkových trajektórií súčasného aj budúceho smerovania vidieckych sídiel.

Výstupom projektu je [monografia **Malé vidiecke sídla na Slovensku začiatkom 21. storočia**](#) [8]. Podiel z ÚÚÚP predstavuje druhá kapitola, ktorá na príklade modelových území rozoberá architektonicko-urbanistickú situáciu v malých vidieckych sídlach. Pozornosť sa upriamila na sledovanie polohového, infraštruktúralného a krajinného potenciálu sídiel, vrátane ich stavebného fondu a ich dopady na súčasné aj perspektívne predpoklady územného rozvoja. Závety predstavujú súhrn zistení, ktoré odrážajú základné (situačné a problémové) charakteristiky malých vidieckych sídiel na Slovensku a ich možný ďalší vývoj so sociálno-priestorovými dopadmi v rovine lokálnej, mikroregionálnej a regionálnej.

J. Coplák spolupracoval na [grante VEGA **Regionálna politika Ruskej federácie a perspektívy spolupráce s Európskou úniou s osobitným zameraním na SR**](#) [9] (hl. riešiteľ M. Rosenberg, Obchodná fakulta Ekonomickej univerzity v Bratislave). Úloha bola zameraná na analýzu technologického a sociálno-ekonomického rozvoja regiónov Ruskej federácie a ich zapojenia do spoločného hospodárskeho priestoru Európskej únie.

J.Komrska, B.Kováč a doktorandi M.Marcinov a Z.Krivošová participovali na [projekte **Ekoindex – stanovenie regulatívov eko-indexu pre metodiku spracovania ÚPD**](#) so zameraním na zadržiavanie dažďových vôd v urbanizovanom prostredí [10]. O. Melcerová bola úspešná v [Programe na podporu mladých výskumníkov](#) so žiadosťami s témami **Polyfunkčnosť obytných štruktúr vonkajšieho mesta** (2011-12) a **Potenciály polyfunkčného rozvoja sídlisk** (2012-13). Prvá sa zaoberá problematikou rezidenčnej suburbanizácie v okolí Bratislavy a porovnáva ju s podobnou problematikou Štokholmu. Druhá štúdia je porovnávacou štúdiou vybraných obytných súborov v Bratislave a v Prahe a sleduje dosiahnuté výsledky, možnosti a výhody zvýšenia miery polyfunkčnosti povojnových najmä panelových sídlisk. Finančné prostriedky boli využité na účasť na zahraničných konferenciách (Praha, Helsinky, Londýn) a výsledky boli prezentované v odborných časopisoch a spracované aj v ako kapitola vo vedeckej monografii [2]. Poznatky boli prijaté pre vystúpenie na konferencii AESOP 2013 (Dublin) a The 6th International Scientific Conference (Varna).

V oblasti prezentácií na konferenciách bolo vyžiadanych resp. prijatých [15 príspevkov na vedecké konferencie v zahraničí](#), v zborníkoch vedeckých konferencií v zahraničí je 22 príspevkov. Publikačná činnosť interných doktorandov ústavu súvisí s účasťou na vedeckých podujatiach doma aj v zahraničí (napr. Krajina, človek, kultúra; Juniorstav).

Výsledky z oblasti vedy a výskumu aplikujú pracovníci ústavu v **expertíznej a legislatívnej činnosti** v oblasti urbanizmu a územného plánovania. Pre MDVRR boli spracované podklady pre návrh *Vyhlášky o všeobecných požiadavkách na využitie územia* ku stavebnému zákonu (Komrska, Kováč, Sopiřová, Polgáry, Haviar, 2008), návrh *Vyhlášky MVRR SR k stavebnému zákonu o Všeobecných požiadavkách na využitie územia a o požiadavkách na bezbariérové využitie územia* (Komrska, Sopiřová, Kováč spolu s M.Samovou, L.Rollovou a Z.Čerešňovou, 2009). Aktuálne sa spracovávajú *Zásady a pravidlá územného plánovania* (Komrska, Kováč, AŽ projekt pre MDVRR SR 2011-13). L.Vitková, J.Komrska a B.Kováč sú členmi skupiny expertov pri príprave nového stavebného zákona, časť územné plánovanie (2012 -13).

3. VÝSLEDKY PEDAGOGICKEJ ČINNOSTI

Ústav zabezpečuje v rámci **bc. štúdia** :

☒ 4 povinné teoretické predmety (Urbanizmus I, Urbanizmus II, Urbanistická kompozícia, Legislatíva v architektúre a urbanizme)

☒ 2 povinne voliteľné predmety (Dejiny stavby miest na Slovensku, Súčasnosť a perspektívy urbanistickej tvorby)

☒ 1 povinný ateliér (malý ateliér urb. tvorby), 1 povinne výberový ateliér (modul M8), záverečná bakalárska práca (predtým urbanistický projekt).

v rámci **ing. štúdia** :

☒ 8 povinných teoretických predmetov (z toho 2 celoodborové Územné plánovanie, Spracovanie územného plánu)

☒ 3 výberové predmety

☒ 3 ateliérové tvorby (z toho 1 celoodborová a 1 diplomová práca)

v rámci **doktorandského štúdia** 2 prednáškové predmety

V období 2007-10 na ÚUÚP resp. v ŠP urbanizmus 2. a 3. stupňa absolvovalo štúdium úspešnou obhajobou 151 študentov bakalárskeho štúdia, 80 diplomantov a 15 doktorandov (z toho 7 int. a 7 ext.). Na doktorandské štúdium bolo od r.2008 prijatých spolu 27 študentov (19 int. + 8 ext.).

Kvalitatívnym kritériom výsledkov pedagogickej činnosti sú ohlasy na práce študentov a ich umiestnenia v študentských súťažiach a súťažných prehliadkach doma aj v zahraničí.

Tradičnou súťažou je študentská súťaž „**O najlepšiu urbanistický projekt**“ architektonických škôl. Súťaž založila Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, (organizuje Ústav prostorového plánování FA ČVUT Praha), v porote sú významní odborníci praxe, pracovníci ministerstiev a odborov rozvoja miest v ČR a pedagogickí pracovníci vysokých škôl ČR a SR. Každoročne sa do súťaže prihlasuje od 30 do 40 prác, zastúpené sú súťažné návrhy rôznej urbanistickej dimenzie. Ocenené práce sú prezentované na výstavách a na akciách partnerov súťaže (napr. For Habitat, Architecture Week Praha a Ostrava). Študenti FA s prácami z ateliérov ÚUÚP získali tieto ocenenia:

- Odmena Českej sporiteľne 2010 (XV. ročník) :

„Východný rozvoj Petržalky“, autorky L Gajdošíková– P. Hlavenková , ved.: M. Kollár.

- 1. odmena 2011 (XVI. ročník) :

„Rekonštrukcia námestia v Pezinku“, autorka E. Kravcová, ved.: P. Kardoš,

- 2. cena 2012 (XVII. ročník) :

„Rekonštrukcia námestia v Krupine“, autorka: K. Chalániová, ved.: A. Sopiřová,

- 3. cena 2013 (XVIII. ročník) :

„Urbanistická štúdia Istrochem Bratislava“, autorky: K.Michalková – K.Hrebíčková, ved.: A. Sopiřová,

- 1.odmena 2013 (XVIII ročník) :

„Rekonštrukcia námestia v Rožňave“, autor: F. Prikler, ved.: E. Nagy

V najvýznamnejších prehliadkach študentských prác v SR sú Cena prof. Lacka (vyhlasuje SAS) za najlepšiu diplomovú prácu a Cena ABF Slovakia za najlepšiu bakalársku prácu architektonických škôl a zameraní v SR. [V Cene prof. Lacka v kategórii Pro urbium](#), ktorá sa udeľuje „za novátorské netradičné riešenie, ktoré je príspevkom pre skvalitnenie krajinného a sídelného prostredia“, získali ocenenia práce študentov Henrierty Šelcovej (2008, Zimný prístav, ved. Ľ. Vitková), Igora Hianika (2012, Transformácia územia Dynamitky – mestská trieda Račianska cesta, ved. Ľ.Vitková). V súťaži ABF, ktorej sa ústav zúčastňuje prácami s problematikou rekonštrukcie verejných priestorov, 3. miesto získali Tomáš Imrich (2009, Vajnory- Roľnícka ul., ved. J. Komrska), I.Hianik (2010, Rekonštrukcia námestia Ľ.Štúra v Modre, ved. M.Kollár).

Mnohé témy sú zadávané v [spolupráci s mestami a obcami](#) na riešenie aktuálnych urbanistických problémov. Za významný ohlas považujeme účasť na podujatí Hl. mesta SR Bratislavy Bratislavské visuté záhrady (2010), ktorá sa týkala ochrany vinogradov pred neregulovanou výstavbou. Na ÚÚÚP ako gestora FA na podujatí (ďalší účastník PU Nitra), bolo spracovaných a na verejnej výstave a v médiách prezentovaných 9 prác 16-tich študentov, z nich bola najviac citovaná práca T.Hanáčka a I.Godarského (ved. B.Kováč) a Z.Krivošovej a M.Potočára (ved. D.Kaliská).

Významnou témou bola lokalita Dlhá Lúka (MČ Dúbravka), verejne prezentovaná v rámci projektu OIKODOMOS v r. 2011 (Galéria Villa Rustica), kde bolo vystavených 15 prác ateliérových tvorieb študentov ústavu.

Študentky K.Michalková, T. Horváthová a K.Hrebíčková sa zúčastnili urbanisticko-architektonickej súťaže „Peší ťah Terasa – Košice“, kde získali uznanie poroty (ceny sa neudeľovali), súťažný návrh prezentovali na podujatí „Architektonický a urbanistický vývoj Terasy za 50 rokov a súčasné výzvy rozvoja“ v r. 2012 v Košiciach..

V mestách Pezinok (spoločne s Modrou), Krupina boli verejné výstavy bakalárskych prác, pripravujú sa výstavy v Rožňave a B. Bystrici. Téma Mesto a rieka bola spracovaná pre Bratislavu, Žilinu, Trenčín a Ružomberok, v posledných troch mestách prebehla verejná prezentácia prác spojená s výstavou. Od

svojho vzniku ústav založil tradíciu vydávania zborníkov študentských prác so slovom autorov a vedúcich ateliérov, doteraz vyšli Bratislava – nábrežie Dunaja, Pezinok, Modra, Krupina, Rožňava, Banská Bystrica. Táto aktivita má nielen archívny význam, ale aj verejnoprospešný a spoločenský.

4. VÝSLEDKY UMELECKO – TVORIVEJ ČINNOSTI

Základ tohto prehľadu tvoria diela, vypracované pod hlavičkou FA STU a fakturované* fakultou v rámci podnikateľskej činnosti PC ARCH, ktoré získali ocenenie v súťažiach a súťažných prehliadkach a tak dosiahli aj odborný a verejný ohlas. Celkovo majú výkony ústavu v tejto oblasti 45 registrácií v kategórii Z (závažné), diela boli prezentované na 22 výstavách a prehliadkach v zahraničí.

Obytný súbor **Čachtická v Novom Meste nad Váhom** [11] je dokladom postupu od spracovania územného plánu až po kolaudáciu domov. Výstavbe predchádzala zmena územného plánu mesta (sklady kasární na obytné územia), nasledovalo vypracovanie urbanistickej štúdie a architektonických štúdií a projektov bytových domov a exteriérov, autori zabezpečovali aj autorský dozor stavby. Urbanistický koncept pozostáva z dvoch terénnym zlomom a zeleňou oddelených skupín po 5-tich štvorpodlažných bodových bytových domoch a z objektu kotolne, je vytvorená aj územná rezerva pre objekt občianskej vybavenosti. Zadanie mesta obsahovalo požiadavky na štruktúru bytov v dome a splnenie podmienok podľa dotačnej politiky Štátneho fondu rozvoja bývania (priemerná úžitková plocha bytu max. 50 m² a jeden byt pre ZTP osobu) . Všetky byty sú vybavené balkónmi alebo terasami a byty na prízemí majú malé predzáhradky. Projekt a výstavba boli rozdelené do dvoch etáp. Po realizácii prvej etapy boli na základe návrhu autorov v druhej etape realizované architektonické úpravy. Realizované dielo mesto prihlásilo do súťaže Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR „Progresívne, cenovo dostupné bývanie“. 1. etapa výstavby získala v roku 2009 v súťaži 2. cenu a druhá etapa v roku 2011 najvyššie ocenenie v kategórii bytové domy. Porota na návrhu ocenila „*optimálne začlenenie bytových domov do zástavby zóny s výborným a nápaditým riešením priestorov medzi domami na športoviská a detské ihriská, vytvorenie jednoznačne definovaných verejných, poloverejných a polosúkromných priestorov (predzáhradky bytov na prízemí) a kultivovane navrhnuté bytové domy s dobrým a efektívnym dispozičným riešením*“ (text z diplomov).

Urbanistickú štúdiu **Zlaté piesky Bratislava** [12] obstaral Magistrát mesta za účelom prehľadania územného plánu mesta a priniesť podnety na jeho aktualizáciu. Urbanistická koncepcia reaguje na východiská dané širšími vzťahmi. Zakladá nové kompozičné vzťahy, hlavnú kompozičnú os tvorí smer v spojení predletiskového priestoru s areálom prírodného kúpaliska. V južnej časti územia s urbánnejším charakterom umiestňuje zónu s hotelmi, penziónmi a krytými športoviskami, čo podporuje celosezónne využitie areálu. Nábrežie je tvarované variabilne využiteľnou umelou zátokou dojazdového priestoru

veslárskej dráhy. Východné pobrežie je venované rozšíreniu areálu prírodného kúpaliska s remodeláciou pobrežia a terénu. Dnešné prírodné kúpalisko predpokladá obmenu štruktúry a spôsobu výsadby zelene, návrh naznačuje východiská na jeho prestavbu. V severozápadnej časti prináša štúdiá podnety na prehodnotenie priestorov okolo nákupných centier tak, aby sa stali aktívnou súčasťou prevažujúcej rekreačnej funkcie územia. Štúdiá prehodnocuje dopravno-obslužnú koncepciu územného plánu mesta, najmä hromadnej dopravy, navrhuje prehodnotiť jestvujúce parkoviská v prospech zelene. Súčasťou návrhu je verejná priechodnosť územia po obvode vodnej plochy. Urbanistická koncepcia bola následne premietnutá do návrhu regulačného plánu zóny, v ktorom bola experimentálne overená metodika regulácie zelene pomocou ekoindexu. Výsledkom tejto časti bol návrh na aktualizáciu ÚPN mesta, ktorý bol implementovaný do ZaD 02 územného plánu mesta. Štúdiá vyvolala záujem verejnosti a médií, mesto ju predstavilo aj na medzinárodnom Veľtrhu nehnuteľností a investičných príležitostí v Cannes v marci 2009. V roku 2009 získala štúdiá Cenu za urbanizmus v súťaži Spolku architektov Slovenska a Združenia pre urbanizmus a územné plánovanie Slovenska a reprezentovala SR na európskej súťaži ECTP v Bruseli 2010.

Spoločenský ohlas vyvolala **štúdiá rekonštrukcie Mierového námestia v Trenčíne** [13], ktorej autori ako jediní polemizovali so súčasným rozložením zelene na námestí a navrhli riešenie, ktorého cieľom bolo zabezpečiť vnímanie námestia ako urbanistického verejného priestoru v jeho historickej podstate.

Revitalizácia verejných priestorov kampusu STU v lokalite Námestia slobody [18], je príspevkom doktorandov k problematike kvality akademického exteriérového prostredia. Cieľom štúdie je vzájomne prepojiť akademickú pôdu s verejným priestorom mesta a vnútroblok medzi fakultami stavebnou, strojnickou a chemicko-potravinárskou premeniť na atraktívnu pobytovú zónu študentov a akademikov. Súčasne do roztriešteného výrazu areálu vniesť identifikačný a zjednocujúci znak. Tento princíp je aplikovateľný aj v Trnave, Mlynskej doline a pred rektorátom na Vazovovej. Pre prienik univerzity a verejnej prístupnosti jej aktivít (knižníc, výstav a pod.) štúdiá navrhuje v strede Nám. Slobody vybudovať ikonický objekt ako prienik akademického a obecného prostredia.

V umeleckých bilanciách sú zastúpené aj **diela jednotlivých zamestnancov** v ústavu v súťažiach a súťažných prehliadkach. Spoluautorstvo na Stavbe roka 2010 (K. Boháčová, [14]), 2.miesto v súťaži na *sochársko-architektonické riešenie pamätníka M.R. Štefánika v Nitre* (2008, E.Nagy, [15]), 1.cena v súťaži *Park Hill* 2012 (I.Pasečná, [16]), 1.cena v architektonickej súťaži na zastrešenie tržnice v Trenčíne (T.Hanáček, 2012), 1.miesto v súťaži na *Redizajn vodného stĺpa v obchodnom centre Galéria Košice* (M.Marcinov a M.Kesanová 2012). M. Marcinov oboslal medzinárodnú súťaž *Kyjevské ostrovy* (2012) a s I. Hanikom súťaž na *pamätník El M. Lisického* v Novosibirsku (2012).

Z nesúťažných návrhov ako jediné dielo v zahraničí je spoluautorstvo na spracovaní **Programu regenerace MPR Nový Jičín** (Kováč,2009,[17]). Významný podiel na umelecko-tvorivej činnosti pracovníkov ústavu tvorí **spracovanie a aktualizácia územnoplánovacej dokumentácie a urbanistické štúdie** (najmä Sopiřová, Čúrna, Komrska, Kováč, Coplák, Kaliská).

Prehľad hlavných výsledkov VV, publikačnej a umeleckej činnosti

- [1] VITKOVÁ, L., KOVÁČ, B., KALISKÁ, D., Kardoš, P., SOPIŘOVÁ, A., NAGY, E., BAŠOVÁ, S., ČÚRNA, J., COPLÁK, J., KOLLÁR, M., KOMRSKA, J., GLADIČOVÁ, Z., NEMCOVÁ, P., ŠVINGÁL, M., PUTROVÁ, E., BELČÁKOVÁ, I., RAKŠÁNYI, P., GREGUŠOVÁ, S., ILAVSKÝ, M., KAREL, J., CICANIČ, M., NIČ, M.: *Efektívnosť a únosnosť intenzity využitia územia v podmienkach Slovenských miest. Projekt VEGA 1/896/10, 2010-2011*
- [2] VITKOVÁ, L., KOVÁČ, B. (ed.), BAŠOVÁ, S., KALISKÁ, D., SOPIŘOVÁ, A., MELCEROVÁ, O., KOLLÁR, M., NAGY, E., ČÚRNA, J., COPLÁK, J., Kardoš, P.: *Intenzita využitia územia slovenských sídiel, Nakladateľstvo STU v Bratislave, 2012, ISBN 978-80-227-3821-7, recenzenti: D. Drobniková, Max. Wittmann, 220 s.*
- [3] VITKOVÁ, L. (ed.), KOVÁČ, B., KOMRSKA, J., MELCEROVÁ, O., ŠTEVKOVÁ, J., POLGÁRY, J. : *Kvantitatívne parametre urbanistických štruktúr, ROAD Bratislava 2008, ISBN 978-80-8899-35-5, recenzent : J. Ilkovič, 87 s.*
- [4] KLASICKÉ MESTO, JEHO ISTOTY A STRESORY : Zborník prednášok z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou , máj 2008, Bratislava. - Bratislava : STU, 2008. - ISBN 978-80-227-2974-1, autori príspevkov za ÚÚÚP: Bašová, Kardoš, Nagy, Sopiřová, Komrska
- [5] LIVING CITY CORE. Zborník odborných prednášok z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou Január 2008, Bratislava. - Bratislava : STU, 2008. - ISBN 978-80-227-2966-6, autori príspevkov za ÚÚÚP: Bašová, Vitková, Kardoš, Nagy, Sopiřová, Komrska, Szabó,
- [6] COPLÁK, J., KOVÁČ, B., KOMRSKA, J., VITKOVÁ, L., PIFKO, H., GREGOROVÁ, J., RAKŠÁNYI, P., ŠABÍKOVÁ, J., IVANIČKA, K.: *Plánovanie ekologických sídlisk. Bratislava, Road, 2009. ISBN 978-80-88999-37-9, 132 s.*
- [7] Kardoš, P. (ved. proj.): *Nekonvenčné princípy a metódy exaktnej evaluácie transformačných procesov urbanistických štruktúr. Grant VEGA č. 1/4213/07, 2007-2009.*
- [8] FALŤAN, L., STRUSSOVÁ, M., KOSTLÁN, D., FALŤANOVÁ, L., SOPIŘOVÁ, A.: *Malé vidiecke sídla na Slovensku začiatkom 21. storočia, Sociologický ústav SAV, 2011. - ISBN 978-80-85544-73-2, 281 s*
- [9] COPLÁK, J. (zást. ved. proj.), ROSENBERG, M. (ved. proj.), OLESIK, I., KAŠŤÁKOVÁ, M., MEČÁR, M., DRIENIKOVÁ, K.: *Regionálna politika Ruskej federácie a perspektívy spolupráce s Európskou úniou s osobitným zameraním na SR. Grant VEGA č. 1/0184/08, 2008-2010*
- [10] KOVÁČ, B., KOMRSKA, J., ZLOCHA, M., DOBRUCKÁ, A., HUDEKOVÁ, Z. (ved.): *EkoindeX – stanovenie regulatívov eko-indexu pre metodiku spracovania ÚPD so zameraním na zadržiavanie dažďových vôd v urbanizovanom prostredí; objednávatel Urbion - Inštitút urbanizmu a územného plánovania, 2012*
- [11] KOMRSKA, J., KOVÁČ, B. : *Obytný súbor a bytové domy Čachtická, Nové Mesto nad Váhom, spracovateľ PC-ARCH FA STU v Bratislave, projekt 2008, realizácia 2009-2010, hl. inž. projektu ing. J. Lulkovič, spolupráca ing. arch. Kováč, L.*
- [12] KOVÁČ, B., KOMRSKA, J., POLGÁRY, J.: *Bratislava –Zlaté piesky, urbanistická štúdia rekreačnej zóny, PC ARCH FA STU 2007-2009, obstarávateľ magistrát hl.m. SR, schválené MsZ 2009, spolupráca L.Benček (doprava), K.Gécová (zeleň), Š.Hromada (technická infraštruktúra), D. Petřiková (sociológia), L.Kováč, L.Kružel, M. Kamenický – urbanizmus a počítačová podpora*
- [13] GLADIČOVÁ, Z., ŠOVČÍKOVÁ, S., NEMCOVÁ, P., KOVÁČ, B.: *Rekonštrukcia Mierového námestia v Trenčine, urbanisticko-architektonická štúdia, súťažný workshop na výber spracovateľa, PC ARCH FA STU, 2010, 3. miesto, 2. miesto v hlasovaní verejnosti*
- [14] BOHÁČOVÁ K., BOHÁČ, L., BEREŽNÝ, M: *Cena za Bytový dom roka (Stavba roka 2010)*

[15] NAGY, E., LUKÁČ, M., NAGYOVÁ, Ľ.: Súťaž na sochársko-architektonické riešenie pamätníka M.R. Štefánika v Nitre, II. miesto. Vyhlasovateľ: Mestský úrad v Nitre, december 2008,

[17] ŽÁČEK, T., ŽÁČEK, I., POHLOVÁ, S. (architektúra a urbanizmus), PASEČNÁ I., PASEČNÝ P, SEKANOVÁ E. (krajinná architektúra): PARK HILL – arch. urbanistická verejná anonymná súťaž na obytný súbor Bratislava, 1. Cena, 2012, vyhlasovateľ LBG byty spol. s r.o.

[17] KOVÁČ, B., GREGOR, P., GREGOROVÁ, J., VODRÁŽKA, P. : Program regenerácie mestské pamätové rezervácie Nový Jičín, obstarávateľ Mestský úrad Nový Jičín, december 2009

[18] BOHÁČOVÁ, K., NÉMETH, I., MARCINOV, M., ŠTEFANCOVÁ, L., KOVÁČ, B.: Campus STU, štúdia revitalizácie verejných a vnútorných priestorov, objednávateľ Rektorát STU, 2011

podľa podkladov Ľ. Vítkovej, D. Kalisej, P. Kardoša, A. Sopirovej, O. Melcerovej, S. Bašovej, J. Copláka, J. Komrsku **spracoval B. Kováč**